

ІНТЕРНЕТ-СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ФАКТОР ТРАНСФОРМАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКИХ І РИНКОВИХ ПРОЦЕСІВ

Снітко Артем Сергійович

старший викладач кафедри маркетингу,

Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій

Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується поглибленням процесів цифрової трансформації, у межах яких інтернет-середовище відіграє визначальну роль. Його вплив поширюється не лише на інформаційно-комунікаційну сферу, а й на фундаментальні зміни в управлінських механізмах, ринкових відносинах і стратегічному розвитку підприємств. В умовах глобалізації, зростання невизначеності зовнішнього середовища та посилення конкурентного тиску інтернет-середовище перетворюється на системоутворюючий чинник трансформації економічних процесів, що зумовлює актуальність його наукового осмислення.

Метою дослідження є узагальнення наукових підходів до трактування сутності інтернет-середовища та визначення його ролі в трансформації управлінських і ринкових процесів підприємств у умовах цифрової економіки.

У наукових дослідженнях інтернет-середовище еволюціонувало від трактування як суто технологічної інформаційної інфраструктури до розуміння його як комплексної цифрової системи економічної взаємодії. Початкові підходи розглядали інтернет переважно як засіб передачі інформації та комунікації між суб'єктами господарювання. Подальший розвиток цифрових технологій зумовив переосмислення його ролі в економічних процесах.

Інтернет-середовище доцільно розглядати як інтегровану цифрову систему, що поєднує інформаційні ресурси, технологічні платформи, комунікаційні канали та суб'єктів економічної діяльності, взаємодія яких здійснюється у віртуальному просторі [1; 2; 4; 5]. Його характерними рисами є глобальність, відкритість, висока швидкість обміну інформацією, інтерактивність і здатність до саморозвитку.

Інтеграція інтернет-середовища в систему управління підприємством зумовлює суттєві зміни в організаційних структурах, методах прийняття рішень і управлінській культурі. Традиційні ієрархічні структури поступово трансформуються у гнучкі мережеві форми, що забезпечують швидкий обмін інформацією та підвищення адаптивності підприємств.

Рис. 1. Ключові напрями трансформації управлінських процесів

Джерело: складено автором на основі [1; 2; 5]

Впровадження Інтернет-середовища в управлінську практику підприємств сприяє не лише використанню сучасних цифрових інструментів, а й глибокому переосмисленню принципів управління, зміні організаційних структур, оптимізації управлінських циклів і трансформації корпоративної культури. У цьому зв'язку доцільним є виокремлення ключових напрямів трансформації управлінських процесів, які відображають комплексний та багатогранний вплив Інтернет-середовища на ефективність функціонування і стратегічний розвиток підприємств у цифровій економіці.

Одним із визначальних напрямів трансформації управлінських процесів є впровадження цифрової моделі управління, що ґрунтується на використанні хмарних технологій, інтегрованих інформаційних систем і аналітичних платформ. Застосування ERP-систем дозволяє об'єднати процеси планування, обліку, контролю та аналізу діяльності підприємства в межах єдиного цифрового простору. Використання CRM-систем забезпечує цифровізацію взаємодії з клієнтами, підвищення рівня клієнтоорієнтованості та зміцнення довгострокових відносин зі споживачами. BI-системи, у свою чергу, формують аналітичну основу управлінських рішень завдяки обробці та візуалізації великих обсягів даних у режимі реального часу. Сукупне використання зазначених інструментів сприяє формуванню управління, орієнтованого на дані, що підвищує точність, обґрунтованість і ефективність управлінських рішень [1].

Інтернет-середовище істотно впливає на швидкість реалізації управлінських циклів завдяки автоматизації процесів збору, обробки та передачі інформації. Використання цифрових платформ і автоматизованих управлінських систем дає змогу суттєво зменшити часові витрати на підготовку аналітичної інформації, координацію управлінських рішень і контроль за їх виконанням.

Цифрова трансформація управління в межах Інтернет-середовища сприяє зростанню рівня прозорості діяльності підприємств. Використання цифрових інструментів моніторингу, аналітичних панелей та електронної звітності забезпечує постійний контроль за досягненням як стратегічних, так і оперативних цілей. Підвищення прозорості управлінських процесів сприяє посиленню управлінської відповідальності, зменшенню впливу суб'єктивних чинників під час прийняття рішень і мінімізації управлінських ризиків [4]. Водночас відкритість інформації підвищує рівень довіри з боку працівників, партнерів та інших стейкхолдерів, що є важливою передумовою формування стабільних і довгострокових взаємовідносин у цифровому середовищі.

Інтернет-середовище створює широкі можливості для організації безперервного навчання, обміну знаннями та розвитку творчого потенціалу працівників через використання онлайн-платформ, корпоративних інформаційних ресурсів і цифрових комунікаційних каналів. У підсумку формується управлінська культура, орієнтована на командну взаємодію, експериментування та оперативне впровадження інновацій, що забезпечує зростання стратегічної гнучкості та конкурентоспроможності підприємств.

Ефективна інтеграція інтернет-середовища в систему стратегічного управління підприємством потребує перегляду підходів до формування стратегії з урахуванням умов цифрової економіки [5]. Це передбачає адаптацію стратегічних цілей до цифрового розвитку, розвиток цифрових компетенцій персоналу та цілеспрямоване інвестування в інформаційні технології й інновації. Водночас зростає значення формування гнучких стратегій, здатних до оперативного коригування відповідно до змін зовнішнього середовища, що забезпечує підвищення адаптивності та стійкості розвитку підприємства.

Висновки. Інтернет-середовище є системоутворюючим фактором трансформації управлінських і ринкових процесів, що визначає нову логіку стратегічного розвитку підприємств. Його вплив має комплексний характер і зумовлює необхідність перегляду традиційних управлінських підходів у напрямі цифровізації, інноваційності та підвищення адаптивності. У сучасних умовах здатність підприємств ефективно функціонувати в інтернет-середовищі є ключовою передумовою їх конкурентоспроможності та стійкого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Грабович І. В. Світові тенденції застосування інструментів цифрового маркетингу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2022. № 42. С. 34–41. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2022-42-6>
2. Луханіна, К. Глобальні тренди інтернет-маркетингу: сучасний вимір та майбутні трансформації. *Економіка та суспільство*. 2024. №60. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-34>
3. Онофрійчук О. П., Близнюк С. В. Інтернет-маркетинг в Україні: передумови виникнення, особливості становлення, перспективи розвитку. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2023. № 12 (18). С. 122–131. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-12\(18\)-122-131](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-12(18)-122-131)
4. Томах В. В., Сігаєва Т. Є., Мартиненко М. В. Цифрова трансформація управління підприємствами України у контексті сталого розвитку: інноваційні рішення, креативні технології. *Академічні візії*. 2023. № 18. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7840221>.
5. Черниш Т. Світові тренди інтернет-маркетингу. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2023. № 6. С. 112–127. DOI: [https://doi.org/10.31617/3.2023\(131\)07](https://doi.org/10.31617/3.2023(131)07)